

SPIS TREŚCI

POCZĄTKI POLSKI

Krajobraz naturalny ziem polskich (5), Ziemie polskie w czasach najdawniejszych (6), Najstarsze osadnictwo słowiańskie (10), Organizacja terytorialna (11), Podstawy państw słowiańskich (13), Najdawniejsze organizacje państwowe na ziemiach polskich (13), Organizacja państwa Mieszka I (15), Stosunki polityczne w Europie Wschodniej X w. (17), Chrzest Polski (18), Polityka Mieszka I (20).

MONARCHIA WZESNOFEUDALNA

Początki panowania Bolesława Chrobrego (22), Zjazd gnieźnieński (23), Państwo polskie na początku XI w. (24), Wojny Bolesława Chrobrego (25), Kryzys monarchii piastowskiej (27), Upadek i odbudowa państwa Piastów (28), Monarchia Bolesława Szczodrego (30), Walka o władzę i jedność państwa (31), Wojna z Niemcami w 1109 r. (33), Podbój Pomorza (34), Ekspansja Polski a nowa organizacja kościelna (35), Osłabienie Polski w latach trzydziestych XII w. (36), Geneza rozbicia dzielnicowego (37), Testament Bolesława Krzywoustego (38), Organizacja monarchii wczesnopiastowskiej (39), Przemiany gospodarcze i społeczne w XI–XII w. (42), Rozwój kultury polskiej (45).

ROZBICIE DZIELNICOWE

Wygnanie Władysława II (50), Pogłębianie się rozbicia dzielnicowego (52), Walki o tron krakowski na przełomie XII i XIII w. (54), Najazd Mongołów (55), Problem krzyżacki (57), Rozwój gospodarczy ziem Polski (60), Kolonizacja wiejska (62), Lokacje miast, Mieszczaństwo (63), Znaczenie i rozwój organizacji kościelnej (67), Kształtowanie się stanów. Stan rycerski (71), Przesłanki zjednoczenia państwa polskiego (73), Próby zjednoczenia Polski w drugiej połowie XIII w. (75), Odnowienie Królestwa Polskiego (76), Walka Władysława Łokietka o jedność państwa (78), Rozwój kultury polskiej (80).

POWSTANIE POLSKIEJ MONARCHII STANOWEJ

Wojny Łokietka w końcowej fazie jego panowania (87), Sytuacja Polski w połowie XIV w. (89), Działalność dyplomatyczna Kazimierza Wielkiego. Walka o Śląsk i Pomorze (91), Podbój Rusi (93), Rewindykacje terytorialne na zachodzie

i północy (94), Terytorialne i gospodarcze podstawy państwa polskiego (95), Polityka gospodarcza i skarbowa (96), Reformy administracyjne i sądowe (97), Ustawodawstwo Kazimierza Wielkiego (98), Wojsko. Walka o umocnienie władzy centralnej (99), Akademia Krakowska. Pojęcie Korony Królestwa Polskiego. Rozwój kultury (100), Rządy węgierskie i przywilej koszycki (102), Walka o tron po śmierci Ludwika Węgierskiego (103).

UNIA POLSKO-LITEWSKA

Kształtowanie się państwa litewskiego (104), Przyczyny unii polsko-litewskiej (105), Bezpośrednie następstwa unii (107), Walka z Zakonem i bitwa pod Grunwaldem (108), Unia horodelska (111), Podstawy gospodarcze państw jagiellońskich (111), Rozwój przywilejów szlacheckich (114), Polityka wewnętrzna państwa polskiego i problem husycki w pierwszej połowie XV w. (115), Zwycięstwo oligarchii. Rozpad unii i jej ponowienie (117), Stosunki polsko-krzyżackie po Grunwaldzie (119), Wojna trzynastoletnia i odzyskanie Pomorza (121), Przemiany społeczne w pierwszej połowie XV w. (123), Miejsce Polski w Europie XV w. (125), Kultura polska XV w. (126).

KSZTAŁTOWANIE SIĘ RZECZYPOSPOLITEJ SZLACHECKIEJ

Stosunki gospodarcze Polski na przełomie XV i XVI w. (133), Rozwój folwarku pańszczyźnianego (134), Rozwój miast (135), Skutki gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej (137), Handel, produkcja i pieniądz (138), Stosunki społeczne w miastach (140), Kierunki polityki polskiej w drugiej połowie XV w. i na początku XVI w. (142), Rozwój politycznych i gospodarczych przywilejów szlacheckich. Walka z magnaterią (144), Król, szlachta, magnateria w walce o władzę w pierwszej połowie XVI w. (147), Ruch egzekucyjny (150), Litwa i jej stosunek do Polski (152), Wojny z państwem moskiewskim i z Tatarami (154), Polska a Prusy (156), Inflanty i polityka bałtycka (158), Polityka dynastyczna Jagiellonów (161), Wojny o Mołdawię. Stosunki z Turcją i z Habsburgami (161), Śląsk, Pomorze i Mazowsze (165).

WIELONARODOWOŚCIOWE PAŃSTWO SZLACHECKIE

Unia lubelska (168), Obszar i ludność Rzeczypospolitej (169), Król, senat, izba poselska (171), Wojsko (173), Skarbowość (174), Sądownictwo (176), Kościół (177), Naród szlachecki (178), Odrodzenie w Polsce (179), Oświata i nauka (184), Przyczyny i kierunki reformacji (187), Kontrreformacja w Polsce (191).

EKSPANSJA SZLACHECKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ

Pierwsza wolna elekcja (193), Elekcja Batorego i wojna gdańska (195), Wojny Batorego z Rosją (196), Wzrost znaczenia magnaterii (197), Początki rządów Zygmunta III. Geneza konfliktu ze Szwecją i Rosją (199), Sprawy mołdawskie (202), Problem Ukrainy (203), Wojny ze Szwecją (204), Ekspansja na ziemie rosyjskie (207), Stosunki z Turcją. Powstania kozackie (209), Wojna domowa i rozwój kontrreformacji (211), Stosunki gospodarcze w pierwszej połowie XVII w. (213), Rozwój sarmatyzmu i kultura baroku (220).

KRYZYS RZECZYPOSPOLITEJ W XVII I XVIII W.

Stosunki wewnętrzne i międzynarodowe Polski w połowie XVII w. (225), Wojny ukraińskie i wojna z Rosją (226), Najazd szwedzki (230), Kryzys w polityce wewnętrznej (234), Upadek gospodarczy po wojnach połowy XVII w. (237), Wojny

z Turcją. Walki stronnictw i upadek znaczenia międzynarodowego Polski (239), Wzrost znaczenia oligarchii magnackiej. Upadek gospodarczy (246), Kultura schyłku XVII w. (247), Elekcja Augusta II (250), Ruchy chłopskie (251), Wojna domowa na Litwie. Sprawa Prus (252), Wojna północna (254), Reformy sejmu „niemego” (257).

POLSKA W CZASACH SASKICH

Rolnictwo i handel w dobie saskiej (260), Manufaktury magnackie (262), Miasta w czasach saskich (264), Obozy polityczne (266), Podwójna elekcja 1733 r. (269), Ugrupowania polityczne za panowania Augusta III (270), Sytuacja międzynarodowa Polski (272), Reformy sejmu konwokacyjnego i elekcja Stanisława Augusta (273), Kultura czasów saskich (274).

STARANIA O NAPRAWĘ PAŃSTWA

Reformy pierwszych lat panowania Stanisława Augusta (281), Interwencja rosyjska (283), Konfederacja barska i ruchy chłopskie (284), Pierwszy rozbiór Polski (286), Sejm 1773 r. i jego reformy (289), Polityka stronnictwa królewskiego i układ sił w Polsce przed Sejmem Wielkim (290), Początki przebudowy wsi polskiej (292), Rozwój miast (294), Rozwój manufaktur (297), Władza wykonawcza w okresie rządów Rady Nieustającej (298), Reforma oświatowa (299), Ideologia oświeceniowa (301), Kultura okresu Oświecenia (303).

WALKA O NIEPODLEGŁOŚĆ. UPADEK RZECZYPOSPOLITEJ SZLACHECKIEJ

Stosunki międzynarodowe w dobie Sejmu Wielkiego (308), Obozy polityczne i początki działalności sejmu (309), Rozwój nurtu radykalnego. Reformy sejmu (311), Konstytucja 3 maja (313), Polska w roku działania konstytucji. Konfederacja targowicka (314), Wojna polsko-rosyjska w 1792 r. (315), Drugi rozbiór Polski (316), Przygotowania powstańcze (317), Wybuch powstania kościuszkowskiego (318), Polityka władz powstańczych (320), Wojna z Prusami i walki pod Warszawą (321), Upadek powstania (322), Trzeci rozbiór Polski (323).

Wskazówki bibliograficzne	325
Zestawienie najważniejszych dat	331
Tablice genealogiczne	338
Państwo polskie w liczbach	343
Indeks osób	344
Indeks nazw geograficznych i etnicznych	354
Spis map	365